

[Bjørn Westh]

som oppositionspolitiker sagt, at disse gælds-saneringslove var lappeløsninger, der ikke tog fat om de virkelige problemer, nemlig den alt for høje gæld i landbruget. Ifølge hr. Niels Anker Kofoeds udtalelser i hans oppositionstid var der 10–15 mia kr. for meget gæld i landbruget, som måtte afskrives, og staten måtte tage det største tab. Ja, hr. Niels Anker Kofoed talte så meget og så varmt for denne gældsafløsning – godt bakket op af hr. Christophersen og hr. Anders Andersen – at mange i landbruget troede, det var noget, venstrepolitikerne mente alvorligt, og noget, de agtede at søge gennemført, hvis de fik magten.

I den nye regerings første dage lod det da også til, at oppositionstalen skulle være alvor. Venstreprensens Bureau skrev således i en leder den 14. september i år efter at have omtalt de manglende 10–15 mia kr., som hr. Niels Anker Kofoed har talt om:

»Landbrugsministeren har ikke den ringeste grund til at løbe fra disse tal og agter ikke at gøre det.«

Landbrugsministeren var selv inde på det samme i et interview i Børsen den 17. september i år, hvor han sagde, at »... nu må lappeløsningerne mod erhvervet høre op«.

Det var derfor med spænding, vi ventede på regeringens landbrugsudspil. At regeringen startede med at foreslå besparelser på 185 mill. kr., var overraskende for landbruget, men var vel til at leve med, hvis den store løsning bare var god nok.

I dag er vi så kommet til den store dag for dansk landbrug, hvor den nye regering, der virkelig forstår landbrugets forhold, kommer med sit virkelige udspil på landbrugsområdet, således at tusinder ikke tvinges fra hus og hjem, og således at optimismen og investeringslysten kan vende tilbage. Hvad består det udspil så af?

Det består af en fjerde rate rentetilskud som aftalt i SR-forliget – dog således, at det først skal udbetales i april 1983, mens det ifølge SR-forliget skulle have været udbetalt inden december termin 1982. Altså en forringelse.

Desuden består udspillet i ændringer i gældssaneringsloven, som, hvis socialdemokratiet have foreslået det, ville være blevet kaldt lapper på en lappeløsning. Ændringerne i gældssaneringsloven går ud på at give et 5 pct.s rentetilskud i 2 år mere. Desuden ud-

vides loven, således at det ikke længere skal være investeringer i animalsk produktion, der skal være det afgørende, men blot driftsmæssige investeringer.

Ifølge bemærkningerne gælder det også løsøre, blot løsøret er på ejendommen, den dag statsgarantien bevilges. Man kan altså have skabt sig en stor gældsprocent ved at overinvestere i maskiner, hvorefter man kan opnå statsgaranti og rentetilskud, og dernæst kan man så sælge sine maskiner igen. Disse ændringer bekymrer os meget i socialdemokratiet. Vi vil fastholde, at det først og fremmest er animalsk produktion og specialproduktion, der skal have hjælp i henhold til denne lov:

Desuden foreslås en ny § 8 a. Denne paragraf er vel tiltænkt at skulle løse det, man har kaldt sølvbryllupslandmændenes problemer. Det problem kan ifølge forslaget klares med 30 mill. kr. årligt i 3 år. Det er faktisk utroligt, at et problem, der har været fremholdt så meget af landbruget, kan klares for 30 mill. kr. om året. Når man tænker på, hvad landbruget mener at have råd til at betale for indbyrdes konkurrence, måtte landbruget da selv for længst kunne have løst dette problem, hvis det er i denne størrelsesorden.

Ifølge § 8 a skal en landmandsfamilie, der må tjene op til 127.000 kr. uden for bedriften, og som har en gæld, der kun er på 45 pct. af de samlede aktiver, have rentetilskud, hvis familien alligevel har en negativ husstandsindkomst på over 25.000 kr. Der var vist mange købmænd, slagtere og andre, der gerne ville have sådan et tilbud. Om det er EF-medholdelig, tvivler jeg meget på.

For at opnå et sådant rentetilskud skal landmanden være i stand til at kunne videreføre bedriften og opfylde sine økonomiske forpligtelser efter 3 år. For mig at se har § 8 a mere et socialt sigte end et landbrugs-mæssigt sigte, og jeg har svært ved at se, at modtagere af rentetilskud efter § 8 a 3 år senere skulle være blevet bæredygtige brug, da gælden jo stadig væk har været stigende, ja, den er vokset i denne periode.

Hvordan skal man så vurdere den nye regerings landbrugsudspil? Ja, hvis jeg var landmand, ville jeg nok sidde med en underlig smag i munden. De gyldne løfter fra firkløverpartierne i opposition var altså kun vindfrikadeller. Forslagene undrer os ikke i